

Förstudie november 2023
Genomförd på uppdrag av revisorerna

Kunskapsunderlag avseende den kommunala grundskolan

Höörs kommun

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och frågor	3
1.3. Genomförande och avgränsning	4
1.4. Revisionskriterier	4
2. Elevernas måluppfyllelse	6
2.1. Organisation	6
2.2. Elevernas måluppfyllelse i årskurs 6 och 9	7
2.3. Utvecklingsarbete	11
3. Trygghetsarbete	13
3.1. Statistik, analyser och uppföljning kring trygghetsarbetet	13
3.2. Anmälningar om diskriminering och kränkande behandling	15
3.3. Skolornas planer mot diskriminering och kränkande behandling	17
4. Skolfrånvaro och skolpliktsbevakning	19
4.1. Rutiner för frånvaro	19
4.2. Frånvarostatistik	20
4.3. Analyser avseende elevfrånvaro	22
5. Den anpassade grundskolan	23
5.1. Rutin för mottagande i anpassad grundskola	23
5.2. Kvalitetsarbete	25
6. Slutsats	26
7. Källförteckning	28

Sammanfattning

Syftet med förstudien har varit att ta fram ett kunskapsunderlag kring den kommunala grundskolan i Höör samt ge förslag kring fördjupade granskningar, baserade på de iakttagelser som framkommer. Utifrån resultatet kan revisionen komma att genomföra fördjupade granskningar riktade mot ett eller flera av de områden som förstudien omfattar.

Förstudien har undersökt fyra områden inom den kommunala grundskolan i Höör:

- ▶ Elevernas måluppfyllelse
- ▶ Nämndens, förvaltningens och skolornas trygghetsarbete
- ▶ Elevernas skolfrånvaro och skolpliktsbevakning
- ▶ Den anpassade grundskolans organisering och kvalitetsarbete

Förstudien har genomförts under perioden augusti - november 2023 och avser barn- och utbildningsnämnden. Den har genomförts genom intervjuer, med bland annat ledningsfunktioner inom förvaltningen och på ett urval av skolorna, och dokumentstudier samt sammanställningar och analyser av statistik.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att det finns anledning för revisionen att fortsatt särskilt bevaka skillnaderna mellan pojkars och flickors måluppfyllelse, nämndens uppföljning avseende elevfrånvaro och elevtrygghet, samt processen för mottagande i den anpassade grundskolan. Våra slutsatser kring respektive område framgår i avsnitt 6.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Sedan början på 90-talet har kommunerna i Sverige helhetsansvaret för skolan. Detta innebär att de hanterar ansvarsfördelning, beslutsfattande, egenkontroll, ledning, styrning, uppföljning och utvärdering. Viktiga kriterier för skolan är att eleverna ska kunna möta utmaningar i samhället, att skolan är en trygg och socialt bra plats/arbetsmiljö och att det finns förutsättningar för lärande. Bland dagens utmaningar för skolan kan följande områden nämnas:

- ▶ Elevernas resultat och deras behörighet till gymnasiet, speciellt för pojkar
- ▶ Trygghet, kränkande behandling och social miljö
- ▶ Elevers närvaro och elever som inte går i skolan
- ▶ Den anpassade grundskolans utformning

Mot bakgrund av dessa nationella utmaningar och utifrån revisionens risk- och väsentlighetsanalys har revisorerna valt att genomföra en förstudie som täcker in väsentliga iakttagelser inom ovanstående områden.

1.2. Syfte och frågor

Syftet med förstudien är att ta fram kunskapsunderlag kring den kommunala grundskolan i Höör samt ge förslag kring fördjupade granskningar, baserade på de iakttagelser som framkommer. Utifrån resultatet kan revisionen komma att genomföra fördjupade granskningar riktade mot ett eller flera av de områden som förstudien omfattar.

I förstudien ska följande områden med tillhörande frågor besvaras:

- ▶ *Elevernas resultat och deras behörighet till gymnasiet, speciellt för pojkarna*
 - Hur är skolans måluppfyllelse avseende kunskapsuppdraget i åk 6 (andel med godkända betyg i alla ämnen) respektive åk 9 (behörighet gymnasiet, andel med godkända betyg i alla ämnen samt meritvärde)?
 - Vilka skillnader finns mellan pojkar och flickor? Vilka skillnader finns mellan kommunens olika grundskolor?
 - Hur presterar kommunen skolor förhållande till SALSA som har hänsyn till elevernas socioekonomiska bakgrund?
- ▶ *Trygghet, kränkande behandling och social miljö*
 - Genomförs elevenkäter regelbundet och sammanställs och analyseras resultatet? Ligger resultatet av elevenkäterna till grund för insatta åtgärder?
 - Har samtliga skolor uppdaterade planer avseende diskriminering och kränkande behandling?

- Vilken uppföljning av arbetet med trygghet och studiero tar nämnden del av?
- ▶ *Elevers närvaro och elever som inte går i skolan*
 - Vilken statistik finns tillgänglig avseende elevers frånvaro? Hur är frånvaron fördelad mellan könen? Mellan skolorna i kommunen?
 - Finns det kommungemensamma styrdokument som styr arbetet med skolfrånvarande elever?
 - Vilken uppföljning får nämnden av skolpliktsbevakning och elevfrånvaro?
- ▶ *Den anpassade grundskolans organisering och kvalitetsarbete*
 - Finns det en dokumenterad process för mottagande i anpassad grundskola?
 - Görs det någon uppföljning av att varje mottagande ska föregås av en utredning (som måste innehålla pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning)?
 - Vilket övergripande kvalitetsarbete bedrivs inom den anpassade grundskolan och vilken uppföljning av verksamhetens kvalitet tar nämnden del av?

1.3. Genomförande och avgränsning

Förstudien har genomförts under perioden augusti - november 2023 och avser barn- och utbildningsnämnden. Den har genomförts genom intervjuer med nyckelfunktioner inom barn- och utbildningssektorn samt ett urval av rektorer. Därtill har även dokumentstudier genomförts avseende styrdokument, rapporter, planer och statistik. Förstudien avser skolåret 22/23 och avser nuläge, men inkluderar även aktuell planering framåt.

1.4. Revisionskriterier

Förstudiens ramar utgår från följande revisionskriterier:

- ▶ Hörs kommunfullmäktiges mål
- ▶ Skollagen (2010:800), särskilt följande delar:
 - 3 kap. 2 § Barn och elevers utveckling mot målen
 - 4 kap. 3-7 §§ Kvalitet och inflytande
 - 5 kap. 2-3 §§ Trygghet och studiero
 - 6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling
 - 7 kap. 5,17-23 §§ Skolplikt och rätt till utbildning

- ▶ Skolverkets rekommendationer för arbetet med att främja närvaro samt förebygga och åtgärda frånvaro¹
- ▶ Diskrimineringslagen (2008:567)
- ▶ Skolverkets allmänna råd med kommentarer - Mottagande i grundskola och gymnasieskola²

Samtliga revisionskriterier beskrivs under respektive avsnitt i rapporten.

¹ Hämtade och kontrollerade på Skolverkets hemsida 2023-09-14.

² Från den 2 juli 2023 gäller benämningarna anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola för det som innan benämnts som grundskola och gymnasieskola.

2. Elevernas måluppfyllelse

Revisionskriterier

Skollagen

Av skollagens andra kapitel framgår att alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Därtill framgår av fjärde kapitlet³ att huvudmannen systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen. Orsakerna till uppföljningens resultat ska även analyseras och utifrån analysen ska huvudmannen genomföra insatser för att utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras på både huvudmannanivå och enhetsnivå.

Kommunfullmäktiges mål

Av budget för 2024 med verksamhetsplan för 2025-2026 framgår att kommunfullmäktige beslutat om fyra övergripande mål, varav det ena avser trygg förskole- och skolverksamhet med hög kvalitet samt god lärmiljö. Målet är nedbrutet i fyra indikatorer och två av dessa berör elevers måluppfyllelse:

- ▶ Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram i kommunala skolor. Andelen (%) ska öka jämfört med 2022.
- ▶ Meritvärdet för elever i åk 9 i kommunala skolor ska öka jämfört med 2022.

2.1. Organisation

Det finns betydande variationer mellan de fem kommunala grundskolorna i elevantal och socioekonomisk sammansättning

I Hörs kommun ansvarar barn- och utbildningsnämnden för grundskolan. I kommunen är förvaltningsorganisation indelad i sektorer och det är barn- och utbildningssektorn som inrymmer grundskolornas verksamhet. Det finns fem kommunala grundskolor, varav två är högstadieskolor:

- ▶ Tjörnarps skola årskurs F-3
- ▶ Enebackeskolan årskurs F-6
- ▶ Gudmuntorps skola årskurs F-6
- ▶ Sätoftaskolan årskurs F-9
- ▶ Ringsjöskolan årskurs 7-9

Enebackeskolan är störst, med 670 elever och Tjörnarps skola är minst, med 49 elever, vilket framgår av tabellen nedan. Avseende föräldrar med eftergymnasial

³ Samt i proposition 2021/22:160 Skolans arbete med trygghet och studiero, sida 226.

utbildning finns stora skillnader mellan skolorna, där Tjörnarps ligger lägst, på 37 procent, och Gudmuntorp ligger högst, på 70 procent.

Elevantal och elevernas bakgrundsfaktorer	Enebacke	Gudmun- torp	Ringsjö	Sätofta	Tjörnarps
Antal elever F-9	670	102	363	462	49
Andel (%) flickor åk 1-9	44	47	49	53	42
Andel (%) elever med utländsk bakgrund åk 1-9	18	13	21	8	-
Andel (%) elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning, åk 1-9	58	70	62	64	37

Källa: Skolverkets statistik kommunal huvudman, avrundade till närmaste heltal.

Rektorerna har till och med våren 2023 inte tagit del av skolornas måluppfyllelse i en jämförelse med varandra och därför har inga analyser gjorts av skolornas skillnader. Det har gjorts en sammanställning av måluppfyllelsen med gemensamt diskussionstillfälle för rektorerna under hösten 2023, vad avser resultaten för läsåret 22/23.

2.2. Elevernas måluppfyllelse i årskurs 6 och 9

Flickorna presterar bättre än pojkarna i årskurs 6

Andelen elever som fått godkänt i alla ämnen i årskurs 6 i Höörs kommun läsåret 21/22 var tre procentenheter lägre än rikssnittet, vilket framgår av tabellen nedan. Flickorna i kommunen nådde kriterierna i större utsträckning än pojkarna. Skolverkets statistik för läsåret 22/23 är ännu inte tillgänglig vid tidpunkten för framtagandet av denna rapport. Vi har dock tagit del av Enebackeskolans och Sätoftaskolans resultat för läsåret, vilket redovisas i parenteserna i tabellen nedan.

Andelen elever som fått godkänt betyg i alla ämnen åk 6 ⁴	Antal elever	Total andel	Pojkar	Flickor
Riket	48 708	71	69	74
Höörs kommun	80	68	65	71
Enebackeskolan	100	63 (75)	63 (72)	64 (80)

⁴ Av barn- och utbildningsnämndens kvalitetsrapport 2022 framgår att 152 elever avslutade årskurs 6 i kommunen läsåret 21/22. Av dessa var 72 flickor och 80 pojkar.

Gudmuntorps skola	16	94	.. ⁵	~ 100 ⁶
Sätoftaskolan	45	73 (77)	70 (70)	76 (86)

Källa: För läsåret 21/22 används Skolverkets statistik för kommunal huvudman. Siffrorna är avrundade till närmaste heltal. För läsåret 2022/23 används uppgifter från Sätoftaskolan och Enebackeskolan, mottagna 2023-09-19.

Den skola i kommunen med lägst redovisad måluppfyllelse 21/22 var Enebackeskolan, som låg 31 procentenheter under Gudmuntorps skola, vilket är den skola som hade högst måluppfyllelse.

Enligt uppgifterna har det skett en betydande förbättring av måluppfyllelsen, främst avseende Enebackeskolan men även för flickor på Sätoftaskolan. Sätoftaskolan har noterat skillnaden mellan flickornas och pojkarnas resultat och vill utveckla undervisningen för att möta pojkarnas behov bättre. För Enebackeskolan pågår ett utvecklingsarbete med förbättringsinsatser. I kvalitetsrapporten 2023 finns fem mål i form av förbättringsinsatser som Enebackeskolan ska arbeta med under läsåret 23/24.

Andelen behöriga elever har ökat, men stora skillnader finns mellan skolorna kring pojkarnas resultat

Andelen elever i årskurs 9 som fått godkänt i alla ämnen i Höör ligger något över rikssnittet och en liten ökning redovisas för kommunen läsåret 22/23, vilket kan utläsas av tabellen nedan. I parenteserna framgår differensen mot föregående år. År 21/22 var andelen pojkar som nått kriterierna högre än andelen flickor, men för 22/23 är andelen flickor 12 procentenheter högre än andelen pojkar på totalen. I en jämförelse av andelen pojkar som nått kriterierna i årskurs 9 på de båda skolorna är dock skillnaderna stora: på Ringsjöskolan ligger pojkarna 20 procentenheter under flickorna, medan Sätoftaskolans pojkar ligger 4 procentenheter högre än flickorna.

Andelen elever som fått godkänt i alla ämnen åk 9	Totalt 22/23	Pojkar 22/23	Flickor 22/23
Riket	71 (-1)	70	73
Höörs kommun	74 (+4)	68	80
Ringsjöskolan	74 (+4)	64	84
Sätoftaskolan	74 (+/-0)	76	72

Källa: Skolverkets statistik för kommunal huvudman. Siffrorna är avrundade till närmaste heltal.

Av Ringsjöskolans kvalitetsrapport 2023 framgår att skolan har två klasser per årskurs där ungefär 25 elever tillhör MFF:s fotbollsakademi, och att dessa elever har

⁵ Om uppgiften för det ena könet redovisas med ~100, sekretessprickar (..) Skolverket uppgiften för det andra könet.

⁶ Om antalet som ej nått kriterierna är färre än 5 elever, visas andelen ~100.

lyckats väl med kunskapsutvecklingen. Tidigare läsår har det funnits en oro för utmanande beteenden och otrygghet. Detta uppges inte längre vara ett problem till följd av att personalen som undervisar i fotbollsklasserna arbetat intensivt och systematiskt med värdegrundsarbetet.

För elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram på gymnasiet ligger också kommunens resultat något över rikssnittet. I parenteserna anges differensen mot året innan. Andelen behöriga har under 22/23 ökat med 6 procentenheter.

Andelen elever behöriga till yrkesprogram	Totalt 22/23	Pojkar 22/23	Flickor 22/23
Riket	84 (+1)	84	83
Höörs kommun	87 (+6)	81	92
Ringsjöskolan	87 (+6)
Sätoftaskolan	86 (+7)

Källa: Skolverkets statistik för kommunal huvudman. Siffrorna är avrundade till närmaste heltal. Prickat innebär att det saknas statistik.

Fullmäktiges målandikatorer kring måluppfyllelse är uppnådda

Läsåret 22/23 är kommunens genomsnittliga meritvärde i princip oförändrat på totalen i förhållande till föregående år, däremot urskiljs stora differenser mellan pojkar och flickor, vilket framgår av tabellen nedan. I parenteserna anges skillnaden mot året innan.

Flickorna i kommunen har ett snitt som är 37 poäng högre än pojkarnas. På Ringsjöskolan har skillnaden på flickorna och pojkarnas snitt ökat med 32 poäng. Pojkarna hade ett snitt som var 58 poäng lägre än flickornas. Flickornas ökning har dock bidragit till ett ökat genomsnittligt meritvärde för kommunen

Meritvärde åk 9	Genomsnittligt värde	Pojkar	Flickor	Differens pojkar/flickor
Riket	224 (0)	214 (0)	234 (-2)	+ 20 flickor
Höörs kommun	222 (+1)	205 (-8)	242 (+12)	+ 37 flickor
Ringsjöskolan	218 (-4)	190 (-20)	248 (+12)	+ 58 flickor
Sätoftaskolan	233 (+17)	236 (+ 15)	230 (+24)	+ 6 pojkar

Källa: Skolverkets statistik för kommunal huvudman. Siffrorna är avrundade till närmaste heltal. Meritvärdet avser 17 ämnen.

Utifrån statistiken konstateras att kommunfullmäktiges målandikatorer avseende ökat meritvärde samt ökad andel behöriga till yrkesprogram för året är uppnådda.

Sätoftaskolans pojkars högre genomsnittliga meritvärde innebär ett resultat som avviker mot rikstrenden. Avvikelsen väckte frågan huruvida detta är en trend eller

en tillfällighet. Av tabellen nedan framgår att pojkarna på haft ett högre snitt än flickorna sedan läsåret 19/20.

Intervjuade uppger att Sättoftaskolans låga gymnasiebehörighet men höga genomsnittliga meritvärde beror på att det funnits två olika elevgrupper på skolan: en grupp som behövt mycket stöd i sin utbildning och en elevgrupp som presterat väldigt bra, vilket har drivit upp meritvärdena. Intervjuade uppger vidare att den stora ökningen på Sättoftaskolan kan ha berott på en intensiv läsårsinsats under låg- och mellanstadiet.

Meritvärde åk 9 Sättofta	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Pojkar	183	191	243	217	221	236
Flickor	252	230	234	213	206	230

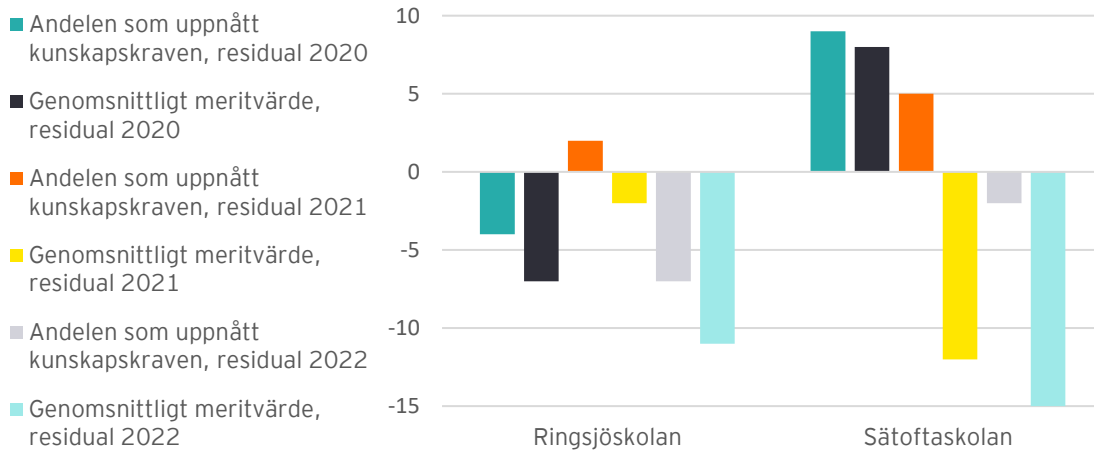
Källa: Skolverket statistik för kommunal huvudman läsåren, avrundade till närmaste heltal.

Skolorna presterar sämre än förväntat läsåret 21/22 och har inte lyckats kompensera för de elever som behöver det

Skolverket räknar årligen ut modellberäknade värden utifrån hur en skolas elever förväntas prestera utifrån ett antal bakgrundsfaktorer. För år 2022 presterar kommunens 7-9 skolor sämre än det modellberäknade värdet för året, både avseende andelen som uppnått kunskapskraven och genomsnittligt meritvärde, vilket synliggörs i diagrammet nedan. Residual innebär skillnaden mellan det modellberäknade och det faktiska värdet.⁷

⁷ Syftet med SALSA är att synliggöra faktorer som skolan inte själv kan påverka men som har betydelse för betygsresultatet. I SALSA är det föräldrarnas utbildningsnivå och fördelningen mellan pojkar och flickor samt andelen nyinvandrade elever⁷ som utgör bakgrundsfaktorerna. Positiva värden innebär att eleverna presterar bättre än det modellberäknade värdet och omvänt visar negativa värden att skolans elever presterar sämre än det modellberäknade värdet.

Diagram: SALSA, skillnad i förhållande till modellberäknade värden

Källa: Skolverkets statistik.

I nämndens kvalitetsrapport 2022 ingår ett avsnitt med en analys om elevers förutsättningar som grundar sig på SALSA. Kommunen befinner sig runt rikssnittet avseende föräldrars utbildningsnivå och andelen elever med utländsk bakgrund är drygt 10 procentenheter lägre än rikssnittet. Andelen elever med utländsk bakgrund är högre på Ringsjöskolan än Sätöftaskolan. Dock har de kommunala skolorna en något lägre andel flickor än riket.

Bortsett från den större andelen pojkar gör nämnden bedömningen att kommunens skolor inte har en extra sårbarhet bland elever utifrån elevernas förutsättningar på gruppnivå. Den slutliga analysen som görs är att skolorna under läsåret inte varit framgångsrika i att kompensera för föräldrarnas utbildningsbakgrund. Rektorernas bild av måluppfyllelsen är att det redan i låg- och mellanstadiet framträder att barn med mindre goda förutsättningar utifrån bakgrundsfaktorer är de som har svårast att nå betygskriterierna.

2.3. Utvecklingsarbete

Ny personal inom förvaltningsledningen har lett till utvecklingsarbete och nya rutiner

Av inkommet underlag och intervjuer framgår att barn- och utbildningssektorn har ett pågående utvecklingsarbete avseende ett antal processer. Nedan beskrivs ett urval, av relevans för denna förstudie:

- ▶ Introducera ny ledningsstruktur i sektorn. Både utbildningschef och biträdande utbildningschef tillträdde under förra terminen.
- ▶ Implementera nytt årshjul för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.
- ▶ Manuellt ta fram resultat för elever i årskurs 1 och 3 samt i samtliga årskurser där elever får betyg. Dessutom ta fram underlag för att på en aggregerad nivå kunna sammanställa bedömningsstöd för årskurs 1.
- ▶ Implementera nytt dokumentationshanteringsystem för elevhälsans arbete.
- ▶ Revidera rutiner samt ta fram nya rutiner (där det inte finns) för elevhälsan.

- ▶ Utforma rutiner för centralt mottagande av elever som är placerade av socialnämnd från andra kommuner.

I delårsrapport 2023 beskrivs att sektorn tagit fram nya rutiner för att säkerställa huvudmannens uppföljningsansvar. Sektorn har tagit fram ett nytt årshjul och redovisning av måluppfyllelsen ska framöver ske löpande till nämnd i mindre delar under året. Intervjuade uppger att nämnden tidigare bara har fått uppföljning en gång per år via huvudmannens kvalitetsrapport.

Sektorn saknar ett digitalt system för att få fram skolresultat på huvudmannanivå. I praktiken innebär det att all statistik tas fram manuellt, vilket i intervjuer uppges kräva stor handpåläggning. Sektorn ser ett behov av att upphandla ett system för detta, av flera anledningar: effektiviseringsmöjligheter, minska risken för felregistreringar samt för att kunna utveckla analysarbetet genom utvecklad statistik.

Samverkan för bästa skola har lett till höjda skolresultat

Kommunen har ingått i Skolverkets långsiktiga satsning Samverkan för bästa skola⁸. Av projektets delredovisning 2020 framgår att kommunens huvudsakliga problem har varit låga resultat i matematik, brister i språkutvecklingen och låg behörighet till gymnasiet, särskilt hos pojkar. Gymnasiebehörighetens höjning från 21/22 till 22/23 med 6 procentenheter uppges av intervjuade vara ett resultat av satsningen. Därtill framgår att Sätöftaskolan inom ramen för satsningen arbetade fram mål, fokusområden och en utvecklingsplan som ska revideras årligen. Målen har brutits ner till delmål och aktiviteter med tillhörande indikatorer för att möjliggöra en kontinuerlig uppföljning.

⁸ Samverkan för bästa skola är en satsning från Skolverket med syftet att under tre års tid stödja skolor som bedöms ha svåra förutsättningar att förbättra elevernas resultat på egen hand.

3. Trygghetsarbete

Revisionskriterier

Skollagen

Enligt femte kapitlet i skollagen ska alla elever tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förbyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

I skollagens sjätte kapitel framgår att det årligen ska upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn. Personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn är skyldig att anmäla det till huvudmannen, som i sin tur är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra framtida kränkande behandling.

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagens andra kapitel får den som bedriver verksamhet enligt skollagen inte diskriminera något barn eller elev. Om en utbildningsanordnare får kännedom om att ett barn eller en elev i samband med verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier är utbildningsanordnaren skyldig att utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder.

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige har ett mål kring trygg förskole- och skolverksamhet. En av indikatorerna är att resultaten i Skolinspektionens enkät för årskurs 8 ska öka jämfört med 2022.

3.1. Statistik, analyser och uppföljning kring trygghetsarbetet

För den kommunala grundskolan i Höör finns det resultat från Skolinspektionens enkäten ("Skolenkäten"), som genomförs vartannat år i årskurs 5 och 8. Därtill genomför några skolor en egen trygghetsenkät.

Skolenkätens resultat används inte

Av intervjuer framkommer att Skolenkätens resultatet inte sammanställts, analyserats eller legat till grund för åtgärder, vare sig på skol- eller huvudmannanivå. I intervju framkommer uppfattning kring att det är svårt att arbeta med enkäter på låg- och mellanstadiet. Enkäter sätter krav på elevernas läsförmåga och förmågan att kunna resonera om saker ur ett mer långsiktigt perspektiv. Därav ser skolan över andra metoder för att inkludera elevernas uppfattningar. Två av de

intervjuade skolenheterna uppger att de genomför en trygghetsenkät en gång per termin. Av analyserna har det bland annat framgått att den psykiska ohälsan har ökat och att det påverkat måluppfyllelsen.

Eleverna i årskurs 5 är mer positiva än rikssnittet

Resultatet i Skolenkäten 2022 visar att årskurs 5 i kommunen fick högre resultat än rikssnittet inom samtliga områden. Dock var flickornas uppfattning om samtliga av värdena lägre än pojkarnas.

Vi har i tabellen nedan sammanställt enkätresultatet avseende trygghet och studiero för 2019 och 2022. Indexen har baserats på olika frågeställningar och därav är det svårt att dra några slutsatser om resultatet, men det går att konstatera att flickorna båda åren angav lägre värden än pojkarna. Vi kan även utifrån egna uträkningar konstatera att kommunens totala enkätresultat sjunkit 2022.

Resultat Skolenkäten	Totalt 2019	Flickor 2019	Pojkar 2019	Totalt 2022	Flickor 2022	Pojkar 2022
Studiero	5,7	5,5	5,9	6	5,9	6,2
Trygghet	8,8	8,6	9	8,7	8,2	9,1
Höör kommuns genomsnittliga indexvärde ⁹	7,49	7,54	7,47	7,15	6,9	7,39

Källa: Skolinspektionen - Skolenkäten 2019 och 2022.

I årskurs 8 är värdena lägre än för rikssnittet och flickorna är mest kritiska

I Skolenkäten för årskurs 8 ingår Ringsjöskolan och Sätöftaskolan. Det sammanlagda resultatet är lägre än rikssnittet, framförallt avseende studiero, och flickorna värderade 9 av 11 värden lägre än pojkarna. De index som har värden under 5 är:

- ▶ *Höörs kommun:* stimulans, inflytande och förhindra kränkningar
- ▶ *Flickor:* stimulans, kritiskt tänkande, inflytande, studiero och förhindra kränkningar
- ▶ *Pojkar:* stimulans, inflytande och förhindra kränkningar

Utifrån kommunens genomsnittliga indexvärden går det att konstatera att eleverna angav lägre värden 2022 än 2019, vilket framgår av tabellen nedan, och att flickorna är mer negativa än pojkarna båda åren.

Resultat Skolenkäten årskurs 9 år 2019 och årskurs 8 år 2022	Totalt 2019	Flickor 2019	Pojkar 2019	Totalt 2022	Flickor 2022	Pojkar 2022
Studiero	4,8	4,5	5,2	5,1	4,8	5,3
Trygghet	8,2	7,9	8,6	8	7,4	8,6

⁹ Det genomsnittliga värdet utgår ifrån samtliga indexvärden för året för respektive årskurs.

Genomsnittligt indexvärde kommunen	6,16	5,9	6,47	5,44	5,23	5,71
---------------------------------------	------	-----	------	------	------	------

Källa: Skolinspektionen - Skolenkäten 2019 och 2022.

Nämnden tar del av trygghetsuppföljning i samband med kvalitetsrapporten

Vid intervju framförs att nämnden tar del av uppföljning av arbetet med trygghet och studiero via huvudmannens årliga kvalitetsrapporter. Huvudmannens kvalitetsrapport grundas på skolenheternas kvalitetsrapporter, där vi noterar att det i varierande utsträckning skrivs om trygghetsarbetet. Kvalitetsrapporterna tas fram läsårsvis och redovisas i mars året efter avslutat läsår. Intervjuade upplever att detta är för sent, det finns därför planer på att ändra strukturen så att redovisningen delas upp under läsåret. Ambitionen är även att det systematiska kvalitetsarbetet framåt ska redovisas till nämnden uppdelat under året och inte enbart i en slutrapport.

Intervjuade uppger att det inte har gjorts analyser på huvudmannanivå avseende trygghet och studiero, men att det finns en ambition om att göra det framöver. Sektorn uppger att de vill kunna följa elevers trygghet över tid för att se vilken progression som sker men att det inte finns underlag för att kunna göra en sådan typ av analys i dagsläget. Ambitionen är att kunna följa elevgrupper under flera årskurser för att kunna identifiera när resultaten sjunker, om det sker för alla elevgrupper eller om det är isolerade skolor, årskurser eller elevgrupper. Sektorns ledning arbetar med att ta fram enkäter som årligen ska gå ut till kommunens grundskoleelever för att möjliggöra analyser över tid.

En ökad otrygghet har lett till insatser

Av huvudmannens kvalitetsrapport 2022 framgår att det i vissa klasser i grundskolan funnits en ökad otrygghet och en eskalerad oro kring de elevgrupper som utför kränkningar och skadegörelse. Av Skolenkäten 2022 framgår att högstadieelevernas upplevelse av studiero och vad personalen gör åt kränkningarna är låg på båda av kommunens högstadieskolor. Skolpsykologens roll som handledare för personalen för att möta utåtagerande elever har förstärkts påtagligt under höstterminen 2022. Under våren 2022 infördes samverkansgrupper mellan skola, socialtjänst polis och Kulturgården¹⁰. Samverkansgrupperna har lett till ett närmare samarbete mellan myndigheterna och skollidarna uppger att de har blivit tryggare i vilka aktörer de kan kontakta i olika situationer.

3.2. Anmälningar om diskriminering och kränkande behandling

Ny rutin för kränkande behandling är framtagen

Från augusti 2023 finns det en rutin som gäller vid misstanke om/förekomst av kränkande behandling eller diskriminering. Rutinen syftar till att styra det

¹⁰ Kulturgården är en mötesplats för unga 11-18 år i Höörs kommun.

övergripande arbetet och beskriver hur sektorns verksamheter ska agera när kränkande behandling eller diskriminering misstänks eller har konstaterats. Rutinen ska utgöra ett komplement till skolenheternas egna planer mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Av rutinen framgår även att huvudmannen ska följa upp antalet anmälningar samt konstaterade kränkningar eller diskrimineringar fyra gånger per läsår, vilka även ska redovisas för nämnden. Dessa sammanställningar ska ingå som underlag i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

Det finns variationer mellan skolorna i antalet kränkingsanmälningar i snitt

Vi har tagit del av statistik avseende inkomna kränkingsanmälningar för perioden höstterminen 2021 till vårterminen 2023, uppdelat per skola. Den skola som har högst antal kränkingsanmälningar i snitt per elev läsåret 22/23 är Gudmuntorps skolan. Vi vill dock betona att ett högre antal kränkingsanmälningar kan innebära ett tydligare arbete med att anmäla kränkningar och behöver därmed inte ha ett samband med den faktiska tryggheten på skolan.

Antal anmälningar per skolenhet samt snitt per elev	HT 21	VT 22	HT 22	VT 23	Snitt per elev läsåret 22/23
Enebackeskolan	64	79	76	98	0,29
Tjörnarps skola	1	2	1	8	0,23
Sätoftaskolan	94	72	83	62	0,35
Gudmuntorps skola	10	7	25	32	0,62
Ringsjöskolan	33	21	59	27	0,23
Totalt	202	181	244	227	0,31

Källa: Höörs kommun, sammanställning av kränkningar HT21-VT23.

Nytt system har införts för anmälan av kränkande behandling

Sektorn har påbörjat ett utvecklingsarbete avseende dokumentation, rutiner och handlingsplaner där anmälningar av kränkande behandling och diskriminering ingår. Intervjuade uppger att anmälan och utredning av kränkande behandling och diskriminering tidigare inte har fungerat som det ska. Tidigare har anmälan av kränkande behandling gjorts i systemet KIA, som delats med HR, och där både personal- och elevärenden samlats. Det tidigare systemet möjliggjorde inte heller en skillnad avseende incidenter, olyckor och kränkningar.

Av delårsrapport 2023 framgår att sektorn upphandlat och implementerat ett nytt digitalt verktyg, Prorenata, för olika typer av elevdokumentation. I verktyget ska anmälningar och utredningar av misstänkt kränkande behandling hanteras. Ambitionen är att huvudmannen ska få rapporter om kränkande behandling och diskriminering en gång i kvartalet med tillhörande analyser där eventuella mönster

och trender framgår. Det nya systemet kan även visa vilken diskrimineringsgrund som ligger till grund för anmälningen.

En av de intervjuade skolorna uppger att det finns vissa svårigheter med det nya systemet. Svårigheterna har gjort att inrapporteringen uppges ha hamnat efter. Skolan har fått en genomgång av det nya systemet men upplever att det behövs mer detaljkunskap för att känna sig trygg med hur det ska användas. Skolledningen har därför efterfrågat mer utbildning. De anmälningar som har skett sedan läsårsstart har hanterats, men det uppges finnas ett efterarbete avseende dokumentationen.

3.3. Skolornas planer mot diskriminering och kränkande behandling

Skolorna arbetar med flera olika metoder för kartläggningar och förebyggande åtgärder

Samtliga av kommunens grundskolor har skickat över deras senaste planer för diskriminering och kränkande behandling. Dessa avser läsåret 22/23 eller läsåret 23/24. Planerna har till stor utsträckning en gemensam struktur med en viss variation avseende innehållet. Samtliga planer innehåller en introduktion med syfte och mål, en introduktion till diskrimineringslagen och definitioner av diskrimineringsgrunderna. Det framgår även föregående läsårs genomförda åtgärder och i olika utsträckning en tillhörande analys. Därtill innehåller även samtliga av planerna förslag på kommande åtgärder.

Skolenheternas planer innehåller i viss utsträckning samma metoder för det förebyggande arbetet, till exempel olika typer av klassråd, elevråd, kostråd och skolråd. Även elevsamtal och hälsosamtal nämns. Samtliga av planerna innehåller olika typer av kartläggningar avseende trygghet, till exempel trygghets- och trivselenkäter samt trygghetsvandringar.

Av kvalitetsrapporten framgår att det under 2022 inkom 315 klagomål som hanterades inom klagomålshanteringen. En sammanställning av dessa visar att merparten av klagomålen handlar om skolans arbete i ärenden kring kränkande behandling, trygghet och studiero. Främst rör det sig om att det finns en upplevelse av att otillräckliga åtgärder görs för att motverka kränkningar eller bristande studiero och trygghet.

Ringsjöskolan arbetar med åtgärder för att öka tryggheten

Avseende trygghet noterar vi att Ringsjöskolans kvalitetsrapport 2023 sticker ut från de andra skolenheterna. De andra skolorna beskriver i generella drag att tryggheten på skolorna är hög och/eller att den har ökat. Av Ringsjöskolans kvalitetsrapport framgår initialt att skolans lokaler bidrar till otrygghet och att den fysiska skolmiljön behöver förbättras för att främja lärande, arbetsro, trygghet och hälsa för elever och personal.

I samband med uppföljningen av insatsen Samverkan för bästa skola läsåret 21/22 identifierades behovet av åtgärder för att öka tryggheten på skolan, då både elever och personal gav signaler om bristande trygghet. Därav har skolans plan mot

kränkande behandling läsåret 22/23 fokus på ett systematiskt värdegrundsarbete i syfte att öka tryggheten.

Ringsjöskolan uppger vid intervju att det har varit en del oroligheter på skolan, vilket bedöms ha två orsaker. Dels anges att HVB-elever ofta har eleverna socioemotionella svårigheter och därav svårt med självreglering, dels att obehöriga emellanåt har rört sig på skolan.

Utvecklingsarbete kring planerna pågår

Vid intervju framgår att sektorn arbetar för att stärka arbetet med planer för diskriminering och kränkande behandling. Planerna har tidigare tagits fram läsårsvis, men det uppges att planerna istället ska utformas per kalenderår. Syftet är att underlätta rektors arbetsbelastning samt att ha en aktiv plan när läsåren startar. Det ska även genomföras en genomgång av alla skolenheters planer för att säkerställa likvärdiga planer av hög kvalitet.

4. Skolfrånvaro och skolpliktsbevakning

Revisionskriterier

Skollagen

I skollagens sjunde kapitel anges att rektorn har en skyldighet att skyndsamt utreda upprepade och längre frånvaro, såväl giltig som ogiltig, om det inte är obehövligt. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Avseende skolplikt anges att huvudmannen ansvarar för att eleverna fullgör sin skolgång. Huvudmannen kan besluta om ett eventuellt föreläggande till vårdnadshavarna att fullgöra skolplikten samt om föreläggandet ska vara förenat med ett vite.

Skolverkets rekommendationer

Av Skolverkets rekommendationer framgår att huvudmannen bör stötta och följa upp rektorernas arbete avseende uppföljning av skolornas frånvarostatistik. Tillförlitlig rapportering av frånvaro och närvaro är central för att kunna analysera frånvaron och för att ge underlag till det främjande och förebyggande arbetet. Det anges vidare att det är fördelaktigt att skapa övergripande rutiner för frånvaroutredningar för att stärka likvärdigheten mellan huvudmannens skolor.

4.1. Rutiner för frånvaro

Ny rutin för frånvarohantering är framtagen

Under 2023 har förvaltningen tagit fram en ny central rutin för frånvarohantering, även kallad "Närvarotrappan". Närvarotrappan är en kommunövergripande plan för hur skolorna ska agera avseende skolfrånvaro. Det är skollagen och Skolverkets allmänna råd som utgör grunden för planen. Närvarotrappan är nedbruten i fyra steg: uppmärksamma/kartlägga, utreda frånvaro, åtgärder samt utvärdering.

Av närvarotrappan framgår följande riktgivande gränsvärden för frånvaro under en fyra veckorsperiod:

- ▶ Totalt 20 % frånvaro eller mer, eller
- ▶ 3 frånvarotillfällen, eller
- ▶ 2 ogiltiga frånvarotillfällen

Vid samtliga steg i rutinen ska det regelbundet göras en bedömning kring huruvida skolan behöver begära sjukintyg, lämna orosanmälan till socialtjänsten eller kontakt

med föräldrastödjare¹¹ för att initiera samverkan. Varje skolenhet ska utifrån trappan skapa en egen handlingsplan för att förtydliga vem som ansvarar för vilken kartläggning/insats/utvärdering och hur kommunikationen mellan de olika stegen ska ske. Skolenhetens rektor ansvarar för att i samråd med elevhälsan upprätta och implementera handlingsplanen i verksamheten samt utvärdera denna årligen.

Det finns även en rutin för skolpliktsbevakning från 2023, där arbetsgång och ansvarsfördelning framgår för att säkerställa att alla elever fullgör skolplikten.

4.2. Frånvarostatistik

Frånvaron är högst för årskurs 7-9

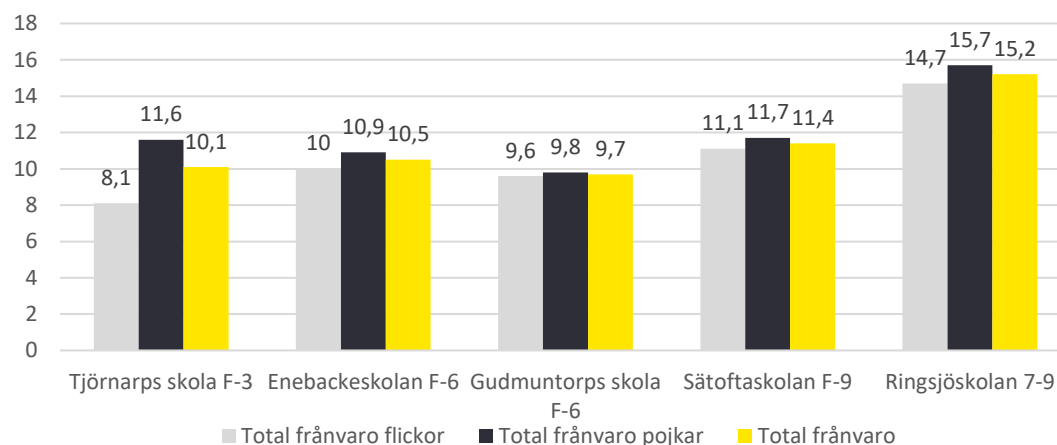
Det finns ingen sammanställd frånvarostatistik för kommunen, däremot finns tillgänglig statistik för alla skolenheter utifrån total frånvaro, ogiltig frånvaro och kön. Intervjuade uppger att total frånvaro innefatta såväl giltig som ogiltig frånvaro. Ogiltig frånvaro är den frånvaro som inte anmälts av vårdnadshavare. Dock poängterar intervjuade att fokus är på den totala frånvaron, då även giltig frånvaro kan vara problematisk frånvaro.

Frånvaron är procentuellt högst på de två skolor som har årskurs 7-9, vilket synliggörs i diagrammet nedan. Dock sticker pojkarna på Tjörnarps skolan F-3 ut, då de har högre frånvaro än de andra skolorna med årskurs F-3. Därtill framgår att pojkarna uteslutande har högre frånvaro än flickorna. Skillnaden mellan pojkarna och flickornas frånvaro är högst på Ringsjöskolan.

En av de intervjuade skolorna uppger att det ofta är en kombination av olika typer av faktorer som ligger bakom hög frånvaro. Det är ofta en kombination av NPF-diagnoser, psykisk ohälsa, vårdnadshavares förmåga att få sina barn till skolan eller eventuell mobbning som gör att elever inte vill gå till skolan. Det framgår även av intervjuer att skolan har många elever som är placerade på HVB-hem (läs mer nedan) och att stödet från socialtjänsten upplevs vara ojämnt. Det finns en uppfattning om att det tar lång tid innan ett fungerande stöd kommer igång.

¹¹ Sker med fördel genom ett möte med vårdnadshavare där vårdnadshavare får information om vilket stöd familjestödaren kan bistå med i arbetet med att öka närvaron.

Diagram: total frånvaro andel procent, läsåret 22/23

Källa: Höörs kommun, frånvarostatistik 22/23.

Av tabell nedan framgår inga större skillnader för den totala frånvaron avseende högstadiet. Däremot ser vi att Tjörnarps skolas andel elever med total frånvaro över 15 procent är drygt dubbelt så hög jämfört med de andra låg- och mellanstadieskolorna.

Andel elever med total frånvaro över 15 % och 40 % läsåret 22/23	Antal elever	Andel över 15 %	Andel över 40 %
Ringsjöskolan 7-9	380	16,6	6
Sättoftaskolan 7-9 ¹²	172	19,2	5,2
Sättoftaskolan F-6	321	11,5	0,03
Gudmuntorps skola F-6	124	10,5	0,8
Enebackeskolan F-6	700	11,7	2,1
Tjörnarps skola F-3	52	23	0

Källa: Höörs kommun, frånvarostatistik 22/23.

Elever på HVB-hem uppges ha högre frånvaroproblematik

En av skolorna uppges vid intervju att de länge tagit emot alla elever som varit placerade på HVB-hem och att det är först nyligen som den andra högstadieskolan också börjat ta emot dessa elever. Elever med HVB-placering har ofta stora skolsvårigheter. Under ett läsåret kan det handla om uppemot 30 elever. Ibland rör det sig bara om några veckor men ibland hela läsåret. Det är en ny rutin som tagits fram på sektorsnivå som nu innebär att eleverna ska fördelas mellan Ringsjöskolan och Sättoftaskolan.

¹² För att möjliggöra jämförelser för årskurs 7-9 har Sättoftaskolans statistik för årskurs 7-9 brutits ut.

4.3. Analyser avseende elevfrånvaro

Elevfrånvaro är ett av nämndens prioriterade områden men nämnden har inte tagit del av uppföljningar eller analyser

Av barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2022 framgår att nämnden beslutade om tre prioriterade områden för föregående mandatperiod. Ett av dessa områden var ökad närvaro. Av verksamhetsberättelsen framgår att samverkan mellan socialsektorn och barn- och utbildningssektorn fortsatte och fördjupades under 2022 i syfte att utveckla insatser för att öka elevernas närvaro. Elevhälsochefer och verksamhetschefer inom individ- och familjeomsorgen (IFO) påbörjade en plan för hur det gemensamma arbetet ska bedrivas. Det framgår av intervju att projektet har pausats på grund av brist på personal hos socialtjänsten.

Enligt uppgift genomförs inga analyser utifrån skolornas frånvarostatistik. Det finns inte heller dokumentation avseende uppföljning av elevfrånvaron till nämnden under läsåret 22/23. Vid intervju med förvaltningen uppges det att det är oklart hur mycket uppföljning nämnden tidigare har fått ta del av. Ambitionen framåt är att nämnden ska få uppföljning kvartalsvis.

På nämndens sammanträden finns det en stående punkt vid namn "sektorn informerar" och av intervju framgår att punkten vid något tillfälle ska ha ägnats åt problematisk skolfrånvaro men det saknas underlag kring detta. Det framgår även att det är många som är nya i nämnden sedan den nya mandatperioden och därav har fokus främst varit på att utbilda och stötta nya nämnden i sitt uppdrag.

5. Den anpassade grundskolan

Revisionskriterier

Skollagen

Enligt skollagens sjunde kapitel ska frågan om mottagande i den anpassade grundskolans prövas av barnets hemkommun. Hemkommunens beslut om mottagande måste alltid föregås av en utredning om målgruppsstillhörighet. Innan ett barn tas emot i den anpassade grundskolan ska utredningen omfatta en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Samråd ska ske med barnets vårdnadshavare när utredningen genomförs.

Anpassad grundskola är den nya benämningen på det som fram till sommaren 2023 kallades för grundsärskola.

Skolverkets allmänna råd

Enligt Skolverkets allmänna råd bör huvudmannen ha rutiner för att kontinuerligt följa upp hur arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd fungerar på skolenheterna, för att kunna vidta nödvändiga åtgärder om det finns brister. Därtill bör rektorn skapa rutiner för arbetet med särskilt stöd på skolenheten avseende bland annat:

- ▶ Hur information om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd bör anmälas till rektorn
- ▶ Vad som behöver ingå i en utredning om särskilt stöd och hur utredningen bör dokumenteras
- ▶ Hur arbetet med utarbetande, uppföljning och avslut av åtgärdsprogram bör gå till

Lärare i grundskolor bör snarast informera rektorn om en elev, trots extra anpassningar och särskilt stöd, inte bedöms kunna uppnå grundskolans kriterier och det dessutom finns tecken på att eleven tillhör den anpassade grundskolans målgrupp.

5.1. Rutin för mottagande i anpassad grundskola

Bedömnings- och mottagandeprocessen har setts över och nya rutiner har tagits fram men oklarheter kvarstår

Av intervju framkommer att det är cirka 20 elever i årskurs 1-9 som är inskrivna i den anpassade grundskolan. Elever kan också läsa integrerat i grundskolan, och går då kvar på sin ordinarie grundskola.

Elevgrupperna i den anpassade grundskolan är mindre än i grundskolan och personalen har speciell utbildning för att möta elevgruppen och undervisa enligt den anpassade grundskolans läroplan. Det uppges vara ett stort inflöde, då det regelbundet tillkommer nya elever.

Av delårsrapport 2023 framgår att den anpassade grundskolan inför läsårsstart 23/24 fick nya och mer ändamålsenliga lokaler, i ett eget hus i anslutning till skolbyggnad och fritids på Sätöftaskolan. Organisationen för den anpassade grundskolan upplevs ha blivit bättre i och med detta.

Processen för mottagande har under 2023 reviderats och förtydligats och är enligt uppgift nu implementerad i både kommunal och extern verksamhet. Processen kan variera något beroende på om det är en elev från kommunal verksamhet eller från extern verksamhet. Externa aktörer behöver ibland köpa in olika tjänster för att kunna göra aktuella bedömningar.

Intervjuade uppger att det finns oklarheter i processen för mottagande. Oklarheterna rör främst flödet av information avseende vilka processer som är igång. I vissa situationer krävs mer planering, speciellt om det rör sig om elever med stora behov av vård eller liknande. I de fallen kan det vara av betydelse att skolan får veta i förväg vilka typer av stöd som eleven kan komma att behöva. Det upplevs finnas ett glapp mellan skolan och samordningsteamet¹³ i den bemärkelsen.

I faktagranskning tillkommer uppgift kring att rutinen är att så snart en utredning påbörjas så får rektor för anpassade grundskolan en signal från samordnaren att utredning är påbörjad. Därefter kan inte rektor få information förrän utredningen är genomförd. Detta gäller elever från kommunala skolor.

Den uppföljning som finns avseende den anpassade grundskolan är det som framgår av huvudmannens kvalitetsrapport (läs mer nedan). Enligt uppgift har samordningsteamet och samordnaren kännedom och insyn om alla elever som är under utredning för de olika bedömningar som ska göras. De har även vetskap om samtliga elever som är mottagna i anpassad grundskola.

Rutinen för mottagande består av fyra delar

I kvalitetsrapporten för 2022 framgår att sektorns samordnare för anpassad grundskola identifierade att de utredningar som gjordes av externa aktörer inte höll den kvalitet som efterfrågades. Sektorn har därför upprättat en ny rutin som innebär att det är kommunens egna skolpsykologer, kuratorer, specialpedagog och skolläkare som gör respektive bedömning för elever folkbokförda i Höörs kommun. Det framgår att detta kan innebära ökade kostnader för bedömningar framöver. Rutinen har tillämpats sedan höstterminen 2022.

Rutinen ska tillämpas när skolan har vidtagit särskilda stödåtgärder och en pedagogisk utredning visar att en elev trots extra anpassningar och särskilt stöd inte bedöms uppnå grundskolans kriterier. Rutinen utgår ifrån Skolverkets allmänna råd och speglar arbetsgången under ordinära omständigheter. Om det förekommer situationer där arbetsgången inte kan tillämpas behöver skolan kommunicera det med samordnaren för anpassad grundskola. Arbetsgången och ansvarsfördelningen

¹³ Samordningsteamet består av samordnaren för anpassad grundskola och professioner från de fält som bedömningarna omfattar (medicinsk, social, pedagogisk och psykologisk).

i rutinen utgår från fyra delar; frågan väcks, information och kommunikation med vårdnadshavare, utredning samt granskning och beslut.

5.2. Kvalitetsarbete

Kartläggning visar att åldersblandad undervisning fungerar väl men att samarbetet med fritidshemmen behöver förbättras

Intervjuade uppger att den anpassade grundskolan inte har en egen kvalitetsrapport utan ingår i Sätoftaskolans kvalitetsrapport. I huvudmannens kvalitetsrapport för 2022 framgår att det genomfördes en kartläggning 2021 sin visade att åldersblandad undervisning fungerat väl och att det finns personal med god kunskap om uppdraget. Kartläggningen visade även att det fanns ett behov av ett förbättrat samarbete mellan fritidshemmen för den anpassade grundskolans elever. Från höstterminen 2023 erbjuds därför fritidshem vid den skola där eleven har sin skolgång.

Sätoftaskolan har fördelat det pedagogiska ledningsansvaret för den anpassade grundskolan på en nyanställd skolledare sedan hösten 2023. Dock lyfts det i kvalitetsrapport 2022 att den anpassade grundskolan bedrivs av ett fåtal dedikerade personer, det vill säga personalen som arbetar i skolformen, och därav finns det en risk att kvaliteten blir personberoende.

Det finns både för- och nackdelar för integrerade elever

Av kvalitetsrapport framgår att det finns fördelar för de elever som tillhör den anpassade grundskolan men går integrerade i grundskolan. Det kan dock uppstå svårigheter för den undervisade klassläraren att bedriva undervisning utifrån två olika kursplaner och två olika skolformer. Det finns därmed en risk att elever inte får den undervisning som de har rätt till. Tidigare kunde dessa elever få handledning av lärarna på den anpassade grundskolan på Sätoftaskolan, men behovet är större än vad specialpedagogerna inom den anpassade grundskolan har möjlighet att ge. Det skulle därför behövas personal som uttalat har handledning som en del av sitt uppdrag. Det uppmärksammas att samma behov även finns för de elever som får sitt stöd som omvänt integrerad elev, det vill säga elever som får sin utbildning inom ramen för den anpassade grundskolans verksamhet men som inte är mottagna i anpassad grundskola.

Den anpassade grundskolans integration av elever som läser ämnen och de som läser ämnesområden skapar utmaningar såväl pedagogiskt som gällande anpassade grundskolans attraktivitet för vårdnadshavare. Det senare kan ge upphov till att vårdnadshavare vars barn har en lindrig intellektuell funktionsnedsättning föredrar integrering i grundskolan framför att barnet ska mottas inom den anpassade grundskolan. Förutsättningarna för att ge elever som har rätt att läsa enligt den anpassade grundskolans kursplaner integrerade i grundskolan behöver utvecklas. På Enebackeskolan, där de integrerade eleverna får sin undervisning, har det genomförts kompetensutvecklingsinsatser för att möta behovet.

6. Slutsats

Förstudien har undersökt fyra områden inom den kommunala grundskolan i Höörs kommun:

- ▶ Elevernas måluppfyllelse
- ▶ Nämndens, förvaltningens och skolornas trygghetsarbete
- ▶ Elevernas skolfrånvaro och skolpliktsbevakning
- ▶ Den anpassade grundskolans organisering och kvalitetsarbete

Nedan följer våra övergripande slutsatser kring vart av dessa områden. Sammanfattningsvis ser vi att det finns anledning för revisionen att fortsatt särskilt bevaka skillnaderna mellan pojkars och flickors måluppfyllelse, nämndens uppföljning avseende elevfrånvaro och elevtrygghet, samt processen för mottagande i den anpassade grundskolan.

Det finns betydande variationer mellan skolorna

- ▶ Det finns betydande variationer mellan de fem kommunala grundskolorna i elevantal och socioekonomisk sammansättning.
- ▶ Ny personal inom förvaltningsledningen har lett till utvecklingsarbete och nya rutiner.

Elevernas måluppfyllelse har ökat men det finns stora skillnader i resultat mellan pojkar och flickor

- ▶ Fullmäktiges målintikatorer kring måluppfyllelse är uppnådda.
- ▶ Andelen elever i årskurs 6 som fått godkänt i alla ämnen i Höör ligger något över riksnittet.
- ▶ Andelen behöriga elever har ökat läsåret 2022/23. Flickorna presterar bättre än pojkarna i såväl årskurs 6 som i årskurs 9 i snitt för Höör.
- ▶ En jämförelse mellan de båda 7-9 skolorna visar på stora skillnader mellan pojkarnas måluppfyllelse, som ligger långt under flickornas på Ringsjöskolan, men något över flickornas på Sätotaskolan.
- ▶ Samverkan för bästa skola har lett till höjda resultat.

Utvecklingsinsatser kring trygghetsarbetet har införts

- ▶ Skolenkätens resultat används inte av nämnd och förvaltning, men vår analys av resultatet visar att eleverna i årskurs 5 i Höör ligger betydligt högre än eleverna i årskurs 8, som ligger under riksnittet.
- ▶ Det finns skillnader mellan skolorna i andelen kränkingsanmälningar.
- ▶ Det har genomförts insatser för att möta en ökad otrygghet och nämnden tar del av redovisning i samband med den årliga kvalitetsrapporten.
- ▶ Ett nytt system har införts för anmälan av kränkande behandling och en ny rutin har tagits fram.

- ▶ Samtliga skolor har uppdaterade planer avseende diskriminering och kränkande behandling.

Nämnden tar inte del av uppföljningar och analyser kring elevfrånvaron

- ▶ Frånvaron är hög för årskurs 7-9, vilket följer en nationell trend.
- ▶ En ny rutin för frånvarohantering är framtagen.
- ▶ Nämnden tar inte del av uppföljningar och analyser kring elevfrånvaro, trots att elevfrånvaro är ett prioriterat område.
- ▶ Elever med HVB-placeringar uppges ofta ha stora skolsvårigheter, vilket kan leda till oroligheter på skolan och större elevfrånvaro i denna elevgrupp.

Oklarheter kvarstår i processen för mottagande i den anpassade grundskolan

- ▶ Det är cirka 20 elever i årskurs 1-9 som är inskrivna i den anpassade grundskolan. Det uppges vara ett stort inflöde, då det regelbundet tillkommer nya elever.
- ▶ Organisationen för den anpassade grundskolan upplevs ha blivit bättre i förhållande till förra läsåret, då de fått nya lokaler i ett eget hus i anslutning till skolbyggnad och fritids.
- ▶ Nya rutiner tillämpas sedan hösten 2022 och processen för mottagande har reviderats och förtydligats under 2023.
- ▶ Det uppges dock fortsatt finnas oklarheter och behov av förtydliganden. Intervjuade menar att processen är otydlig vad gäller information och kommunikation i olika skeden.

Hörs kommun den 8 november 2023,

Sara Shamekhi

EY

Viktoria Wedbäck Pizevska

EY

7. Källförteckning

Intervjuade funktioner

Barn- och utbildningssektorn

- ▶ Utbildningschef
- ▶ Biträdande utbildningschef
- ▶ Utvecklingsstrateg

Sätoftaskolans skolledning

- ▶ Rektor
- ▶ Biträdande rektor årskurs 4-9

Ringsjöskolans skolledning

- ▶ Rektor
- ▶ Utvecklingsstrateg

Enebackeskolans skolledning

- ▶ Rektor
- ▶ Biträdande rektor årskurs 1-3
- ▶ Biträdande rektor årskurs 4-6
- ▶ Biträdande rektor med elevhälsoansvar

Analyserade dokument

Övergripande

- ▶ Budget 2024 och verksamhetsplan 2025-2026
- ▶ Pågående arbete inom barn- och utbildningssektorn, 2023
- ▶ Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2022
- ▶ Barn- och utbildningsnämndens delårsrapport 2023

Systematiskt kvalitetsarbete

- ▶ Barn- och utbildningsnämndens kvalitetsrapport 2022
- ▶ Kvalitetsrapport Enebackeskolan och Tjörnarps skola 21/22
- ▶ Kvalitetsrapport Enebackeskolan och Tjörnarps skola 22/23
- ▶ Kvalitetsrapport för Gudmuntorps skola 21/22
- ▶ Kvalitetsrapport för Ringsjöskolan 21/22
- ▶ Kvalitetsrapport Ringsjöskolan 22/23
- ▶ Kvalitetsrapport för Sätoftaskolan 21/22
- ▶ Kvalitetsrapport för Sätoftaskolan 22/23

- ▶ Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete - årshjul, 2023
- ▶ Protokollsutdrag barn- och utbildningsnämndens kvalitetsarbete 2022, BUN 2023/31 § 27, 2023-03-13
- ▶ Delredovisning av insatser inom ramen för Samverkan för bästa skola, redovisning avser insatser för huvudmannen, 2020

Skolfrånvaro

- ▶ Rutinen för att rapportera till huvudmannen om långvarig/problematiskt frånvaro
- ▶ Närvarotrappan Höörs kommun, 2023
- ▶ Rutin för skolpliktsbevakning
- ▶ Rutin för elever som saknar skolplacering
- ▶ Frånvaro läsåret 20/21
- ▶ Frånvaro läsåret 21/22
- ▶ Frånvaro läsåret 22/23

Anpassad grundskola

- ▶ Rutin för mottagande till anpassad grundskola

Trygghetsarbete

- ▶ Rutin vid misstanke om/förekomst av kränkande behandling eller diskriminering
- ▶ Skolenkäten enkätresultat 2022 Höörs kommun, Skolinspektionen
- ▶ Sammanställning av kränkningar läsåret 21/22 och 22/23
- ▶ Plan mot kränkande behandling och diskriminering, Sättoftaskolan, 22/23
- ▶ Plan mot diskriminering och kränkande behandling, Tjörnarps skola, 23/24
- ▶ Plan mot diskriminering och kränkande behandling, Enebackeskolan, 23/24
- ▶ Plan mot diskriminering och kränkande behandling, Gudmuntorps skola, 22/23
- ▶ Plan mot diskriminering och kränkande behandling, Ringsjöskolan, 22/23